

NIEUWSBRIEF FLORON-FWT, NR.4, MAART 1991

Het veldseizoen FLORON - FWT 1990

Het veldwerk

Dit jaar hebben ruim 60 mensen inventarisaties verricht voor FLORON, een aanzienlijke uitbreiding vergeleken met 1989. Er is veel werk verricht door leden van de FWT individueel, door diverse plaatselijke groepen en door afzonderlijke medewerkers van FLORON.

De 11 excursies zijn meestal goed bezocht, zij het dat er in het algemeen weinig deelnemers geweest zijn van plaatselijke groepen.

Kwalitatief waren de excursies zeer succesvol: Hassinkhof (Denekamp); Hankate (Nijverdal); Ommen; Duitsland; de Rijn. In het volgende nummer zal kort verslag gedaan worden van de excursies.

Individueel of per werkgroep is er min of meer projectmatig gewerkt op de Lonnekerberg en in de gemeente Losser. Speciale vermelding verdienen de werkgroep Diepenheim, die in een jaar (vrijwel) de hele gemeente op A.A.-soorten heeft onderzocht, de werkgroep Denekamp, die zich op het onderzoek van het Kanaal Almelo-Nordhorn heeft gericht, en de werkgroepen Vriezenveen, Hengelo en Nijverdal.

Verwerking

Evenals vorig jaar zijn alle binnengekomen gegevens met de computer verwerkt, waarbij een apart bestand is gemaakt voor elke veldmedewerker. Daarin zijn alle opgaven, ook de twijfelachtige, opgenomen. Medewerkers krijgen, indien daar aanleiding toe is, een lijst met 'vraagtekens' gestuurd met het verzoek om nadere inlichtingen of bewijs in de vorm van herbarium- of fotomateriaal.

Op basis van deze bestanden is een algemeen bestand gemaakt. In dit algemeen bestand zijn de 'vraagtekens' niet opgenomen; dubbele opgaven zijn verwijderd. Onderstaande opmerkingen zijn uitsluitend gebaseerd op het 'geschoonde' algemeen bestand. Tussen haken [] de vergelijkbare getallen van seizoen 1989.

Algemeen project

Het Algemeen project heeft tot doel het voorkomen van alle 'Nederlandse' soorten te inventariseren.

In totaal zijn ongeveer 32.000 opgaven gedaan; na verwijdering van dubbele en van nog niet geaccepteerde opgaven resteren er 30.723 [22.647].

- taxa

Met het verschijnen van de 21e druk van de Flora van Nederland (zie [Nieuwsbrief 3](#), januari 1991) is het aantal taxa van de Standaardlijst gewijzigd; er worden nu 1393 taxa tot de Nederlandse flora gerekend. Hiervan zijn er 878 recent (na 1975) uit Twente bekend.

Dit seizoen zijn er 768 [726] taxa van de standaardlijst aangetroffen en daarnaast een aantal adventieve en verwilderde soorten. Zie bijlage voor een compleet overzicht.

Er zijn 22 taxa in meer dan 200 km-blokken genoteerd met als koploper Grote brandnetel (*Urtica dioica*) in 259 blokken.

- km-blokken

Het district Twente telt ruim 1800 km-blokken.

In totaal zijn er gegevens binnengekomen uit 442 [420] km-blokken (**fig.1**).

Uit het overzicht blijkt dat er niet veel meer blokken zijn onderzocht dan in 1989, maar dat er gemiddeld per blok meer gegevens zijn genoteerd. Van de blokken valt 24,5% [43%] in de categorie 'terloops onderzocht'; 'weinig onderzocht' 18,8% [15,0%]; 'matig onderzocht' 43,2% [32,1%]; 'goed onderzocht' 13,3% [10,0%].

De hoogste aantal gegevens uit één km-blok bedraagt 226 [272], behaald in de Hassinkhof (excursie FWT met werkgroep Denekamp).

A.A.-project

In het Attractieve Aandachtssoorten-project wordt Nederland onderzocht op het voorkomen van 105 opvallende en onmiskenbare plantensoorten waaraan een zekere indicatiewaarde voor de toestand van het milieu wordt toegekend. Hier van zijn er recent in Twente in totaal 98 aangetroffen.

In 1990 zijn er 95 [91] aandachtsoorten gemeld. Van de uit Twente bekende aandachtsoorten prijken alleen Aardaker (*Lathyrus palustris*), Gevlekte aronskelk (*Arum maculatum*) en Tongvaren (*Asplenium scolopendrium*) niet op de lijst van gevonden A.A.-soorten.

In totaal 4.325 meldingen betroffen A.A.-soorten.

Hoge scores behaalden wederom: Grote wederik (*Lysimachia vulgaris*) (205), Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*) (191), Wilde kamperfoelie (*Lonicera periclymenum*) (186) en Rankende helmbloem (*Ceratocarpus claviculata*) (171). Het is verheugend dat dit jaar meer 20 meldingen (tegen 6 in 1989) zijn gedaan van de Korenbloem (*Centaurea cyanus*).

Opvallend hoge aantallen worden bereikt wanneer vooral A.A.-soorten worden gezocht. Het duidelijkste voorbeeld hiervoor is de werkgroep Diepenheim, die vaak meer dan 20 A.A.-soorten in een km-blok wist te noteren.

Het hoogste aantal soorten in een km-blok bedraagt 36 [33], aangetroffen in de Hassinkhof.

Rode Lijst

Van de 541 soorten van de Rode Lijst (zie [Nieuwsbrief 3](#), januari 1991) zijn er recent 142 uit Twente bekend. In 1990 zijn er 383 meldingen van Rode Lijstsoorten geweest, verdeeld over 101 verschillende soorten.

Ook hier scoort de Hassinkhof met 8 Rode Lijstsoorten hoog. Het hoogste aantal echter komt uit een natuurreservaat: 16 soorten.

De meest gevonden Rode Lijst-soort is (weinig verrassend) Tweestijlige meidoorn (*Crataegus laevigata*) (43). Rode Lijst-soorten die in Twente alleen verwilderd voorkomen zoals Gewoon vingerhoedskruid (*Digitalis purpurea*) en Bosvergeet-mij-nietje (*Myosotis sylvatica*), tellen niet mee.

Nieuwe soorten

(uitgezonderd verwilderde planten)

- Nieuw voor Twente:

Wondklaver (*Anthyllis vulneraria*); Zulte (*Aster tripolium*); Stomphoekig sterrekroos (*Callitriche obtusangula*); Kleine kaardebol (*Dipsacus pilosus*); Rankende duivekervel (*Fumaria capreolata*); Bermooievaarsbek (*Geranium pyrenaicum*); Wede (*Isatis tinctoria*); Kerspruim (*Prunus cerasifera*); Heen (*Scirpus maritimus*); Voorjaarshelmkruid (*Scrophularia vernalis*); Vreemde ereprijs (*Veronica peregrina*).

- Nieuw na 1950:

Bont kroonkruid (*Coronilla varia*); Waterlepeltje (*Ludwigia palustris*); Behaarde boterbloem (*Ranunculus sardous*).

- Nieuw voor de FWT:

Gelobde maanvaren (*Botrychium lunaria*); Veenmosorchis (*Hammarbya paludosa*); Geelhartje (*Linum catharticum*); Waterlobelia (*Lobelia dortmanna*); Grote wolfsklauw (*Lycopodium clavatum*); Kattedoorn (*Ononis repens subsp. spinosa*); Egelantier (*Rosa rubiginosa*); Drijvende egelskop (*Sparganium angustifolium*).

Aan deze en andere bijzonderheden zal afzonderlijk aandacht besteed worden in komende Nieuwsbrieven.

Conclusie

Het seizoen 1990 is een nog groter succes geworden dan het seizoen 1989. De Floristische Werkgroep Twente heeft, zoals hij aan zijn naam is verplicht, het leeuwendeel aan gegevens ingebracht. Maar de toename van het aantal gegevens komt vooral door de toename van het aantal regionale groepen.

Alle medewerkers mijn hartelijke dank.

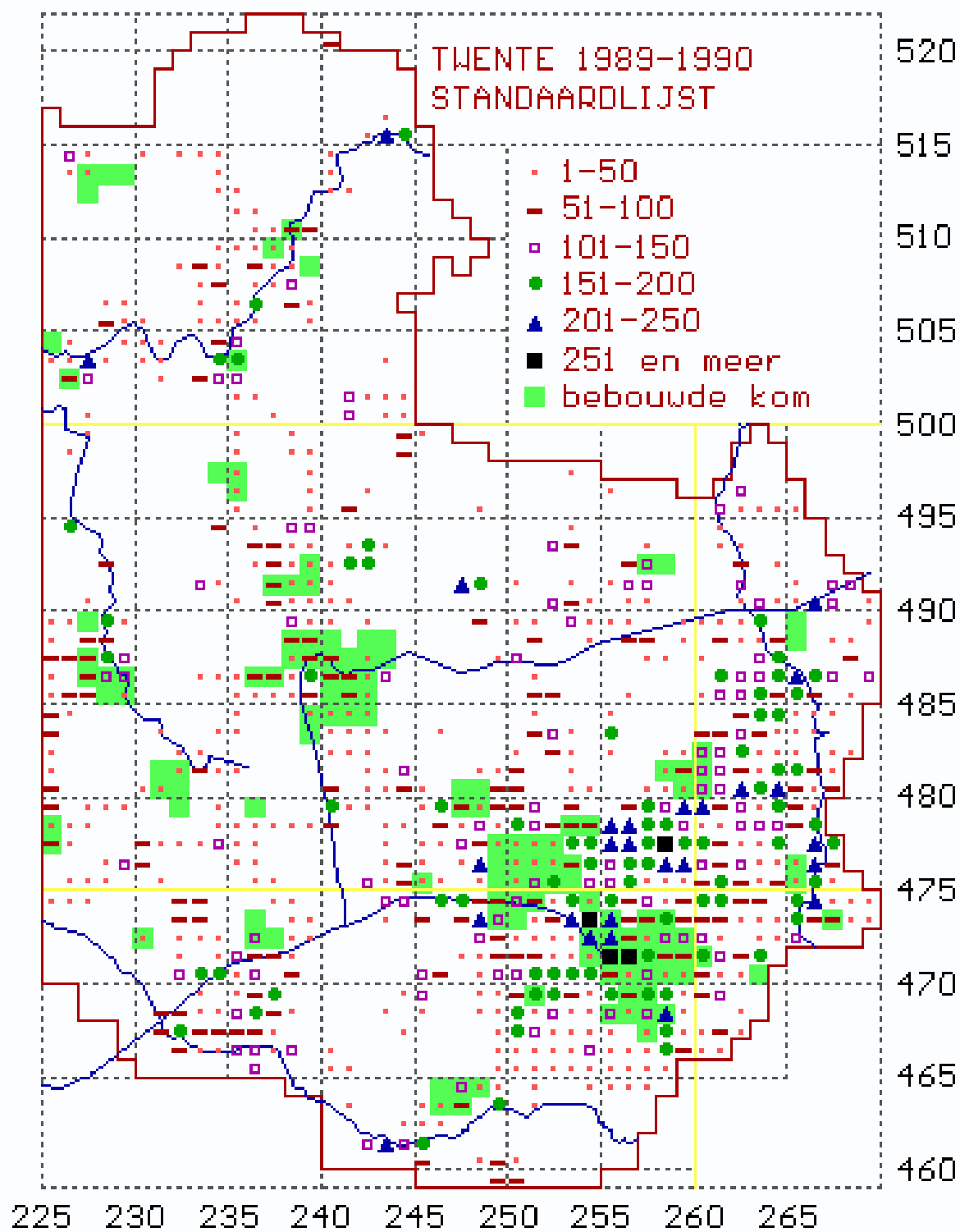

fig.1 DISTRICT TWENTE e.o.; in 1989 en 1990 onderzochte km-blokken.

